

***Допомога дітям,
що опинились
у складних життєвих обставинах***

Шайнюк О.В.,
практичний психолог
ДНЗ «КЦПТО»

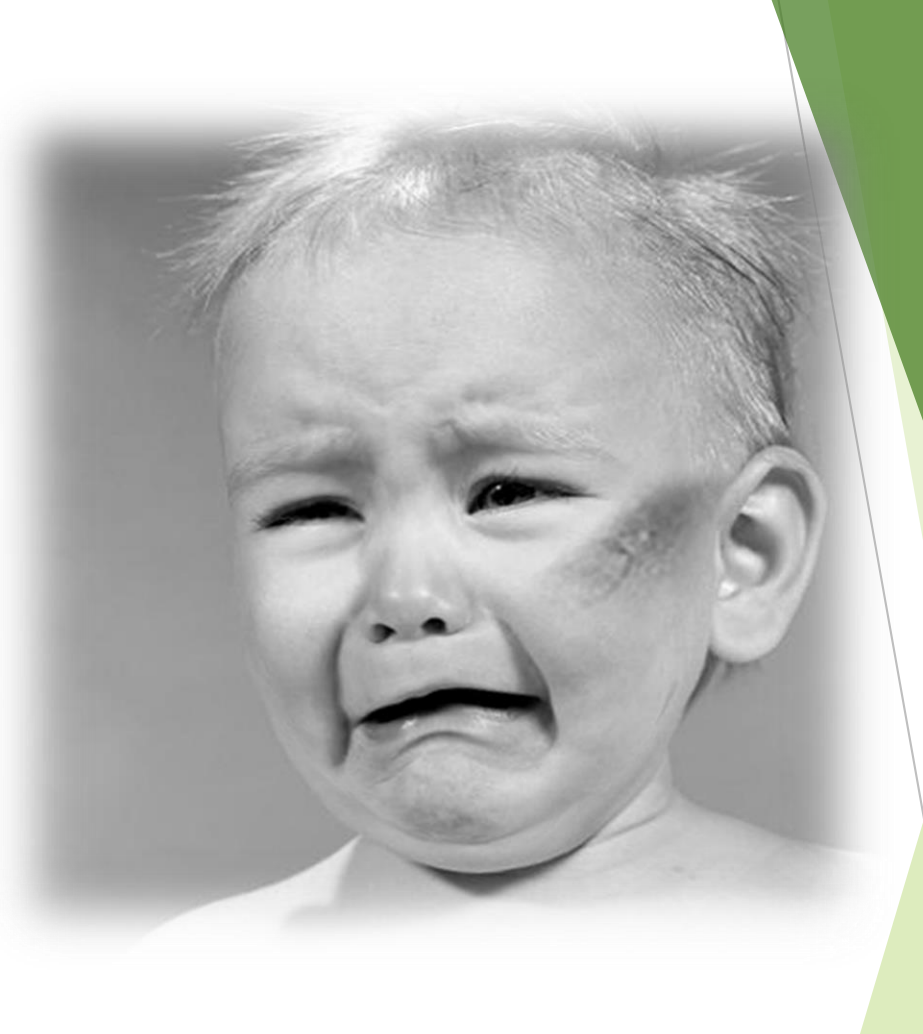
Складними визначаються такі *життєві обставини*, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно (інвалідність, часткова втрата рухової активності у зв'язку із станом здоров'я, самотність, сирітство, безпритульність, відсутність житла, насильство, зневажливе ставлення та негативні стосунки в сім'ї, малозабезпеченість, психологічний чи психічний розлад, стихійне лихо, катастрофа тощо).

Сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах, — це сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно

Алгоритм дій щодо захисту дітей

Виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на складні життєві обставини або ризики щодо їх виникнення стосовно дитини, **передача керівнику або визначеному в закладі координатору інформації про дитину** з метою планування подальших дій щодо її захисту

**Думаєш, що ти сильніший дитини?
Нажаль, так**

Алгоритм дій щодо соціально-педагогічного супроводу дітей, що опинились у СЖО

- Керівником навчального закладу наказом призначається *координатор*, який здійснює загальну координацію діяльності закладу щодо роботи з дитиною, яка має ознаки складних життєвих обставин або ризиків їх настання, а також координацію профілактичної роботи в закладі з дітьми. Координатор складає план роботи закладу щодо супроводу дітей.

Банк даних про дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах

№ з\п	Прізвище, ім'я, по батькові дитини	Дата народження	Адреса проживання	Інформація про батьків, соціальний статус дитини	Місце навчання (навчальний заклад, група)	Дата взяття на облік	Ознаки складних життєвих обставин	Вжиті заходи	Примітка
-------	------------------------------------	-----------------	-------------------	--	---	----------------------	-----------------------------------	--------------	----------

Координатор здійснює такі заходи :

- оцінює ситуацію, потреби дитини на основі проведення бесіди з дитиною, її батьками, іншими особами, працівниками закладу, від яких надійшла інформація;
- аналізує отриману інформацію щодо дитини та виділяє ймовірні ризики відповідно до переліку ознак та факторів;
- координує діяльність тимчасової команди індивідуальної підтримки дитини, яка формується керівником закладу;
- веде журнал обліку повідомлень про виявлену дитину чи сім'ю з дитиною, яка має ознаки складних життєвих обставин;
- проводить моніторинг ефективності заходів щодо усунення складних життєвих обставин, в яких опинилася дитина, результативності просвітницької та профілактичної роботи;
- готує та направляє *повідомлення* про дитину, яка опинилася в складних життєвих обставинах, до виконкому міської ради

Звернення до служби у справах дітей у випадках:

- фізичного, психологічного, сексуального, економічного насильства над дитиною, систематичного недбалого ставлення до дитини з боку батьків, осіб, які їх замінюють, в тому числі залишення дитини без догляду або у ситуації небезпеки;
- залежності батьків, осіб, які їх замінюють, від алкоголю, наркотичних речовин, азартних ігор;
- наявності у батьків дитини, осіб, які їх замінюють, ознак розладів психічного здоров'я, що впливають на їхню спроможність забезпечити належний догляд за дитиною;
- експлуатації дитини, втягнення її до жебракування, заохочення до вживання алкоголю, наркотичних речовин;
- частих випадків перебування в помешканні, де проживає дитина, сторонніх осіб з метою вживання алкоголю, наркотичних речовин;
- занедбаного зовнішнього вигляду дитини;
- систематичного недотримання батьками, особами, які їх замінюють, санітарно-гігієнічних норм (брудні шкіра, волосся, одяг, білизна дитини);
- недостатнього харчування дитини.

**Не виходь за межі -
не бий дитину**

Обережно, дорослі!

Звернення до Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у разі:

- ▶ відсутності участі та контролю батьків питань, пов'язаних з навчанням дитини, (невиконання домашніх завдань, псування підручників та відсутність приладдя, невідвідування батьківських зборів);
- ▶ ознак, які вказують на загальну затримку розвитку, педагогічну занедбаність дитини внаслідок нездатності батьків, осіб, які їх замінюють, забезпечити якісний догляд за нею;
- ▶ систематичного пропуску дитиною навчання;
- ▶ випадків вживання дитиною алкоголю, наркотичних речовин;
- ▶ ознак, які вказують на те, що батьки дитини, інший дорослий член сім'ї родини тривалий час перебуває у пригніченому емоційному стані, що впливає на їхню здатність забезпечити належний догляд дитини.

Повідомлення у кримінальну поліцію у справах дітей при виявленні:

- ▶ батьки дитини, інші особи залучають дитину до праці, яка є шкідливою для її здоров'я, заважає навчанню, пов'язана з продажем алкоголю, наркотичних речовин тощо;
- ▶ батьки дитини, інші особи заохочують дитину до вживання алкоголю, наркотичних речовин;
- ▶ батьки дитини, інші особи втягують або примушують дитину до жебракування, крадіжок тощо.
- ▶ дитина зазнає фізичного, сексуального, психологічного, економічного насильства.

Дії адміністрації закладу у разі потрапляння дитини у складні життєві обставини чи при виявленні ознак, факторів, що можуть вказувати на ризики щодо їх виникнення

- ▶ вивчення ситуації стосовно дитини, яка потребує захисту, та проведення заходів з попередження, усунення загрози життю і здоров'ю дитини;
- ▶ за потреби - проведення медичного огляду дитини чи направлення її до закладу охорони здоров'я,
- ▶ направлення інформації до служб, які забезпечують соціально-правовий захист дітей, міського відділу управління освіти;
- ▶ формування з числа працівників закладу тимчасової команди індивідуальної підтримки дитини (для роботи з окремим випадком), визначення повноважень членів команди та відповідальності за проведення діагностики ситуації, оцінки потреб дитини, яка потрапила в складні життєві обставини, забезпечення реалізації заходів індивідуального плану роботи з дитиною;
- ▶ розроблення індивідуального плану роботи з дитиною, яка має ознаки потрапляння у складні життєві обставини;
- ▶ максимальне залучення відповідних спеціалістів суміжних галузей місцевого, та обласного рівнів для реалізації індивідуального плану роботи з дитиною та її сім'єю;
- ▶ забезпечення ефективної взаємодії працівників закладу освіти, спрямованої на раннє виявлення кожної дитини, яка має ознаки перебування у складних життєвих обставинах, та надання їй необхідної допомоги відповідно до потреб;
- ▶ створення умов для реалізації заходів, визначених індивідуальним планом.

МИШКА, НЕ ПЛАЧЬ!
НЕ ДАМ ТЕБЯ
ВОБИДУ!

(заклад освіти)

Закінчено _____ 20__ р. № _____

№ з\п	Дата, час надходження повідомлення, вид повідомлення (усне, письмове)	Від кого надійшло повідомлення (прізвище, ім'я, по батькові, адреса фізичної особи, найменування, місцезнаходження юридичної особи, інше джерело інформації)	Стислий зміст повідомлення (відомості про дитину чи сім'ю з дитиною/дітьми, місцезнаходження, ознаки складних життєвих обставин)	Дата обстеження умов, у яких перебуває дитина чи сім'я з дитиною/дітьми	Результати перевірки повідомлення про виявлену дитину чи сім'ю з дитиною/дітьми, яка має ознаки складних життєвих обставин	Вжиті заходи	Примітка

ПОВІДОМЛЕННЯ
про виявлену дитину чи сім'ю з дитиною/дітьми,
яка має ознаки складних життєвих обставин
(необхідне підкреслити)

(прізвище, ім'я, по батькові *дитини та/або членів сім'ї*)

проживає/перебуває за адресою:

причина направлення повідомлення (*ознаки складних життєвих обставин*):

потреба у вжитті негайних дій:_____

документи, що додаються:

_____.

(посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис, контактний телефон особи, яка
направила повідомлення)

Дата повідомлення, якщо не зазначено на бланку.

Тимчасова команда індивідуальної підтримки дитини

- ▶ Заступник директора з НВР
- ▶ Класний керівник;
- ▶ Практичний психолог;
- ▶ Майстер;
- ▶ Медичний працівник

Документація щодо соціально-педагогічного супроводу дітей із сімей, що опинилися у складних життєвих обставинах

індивідуальна картка дитини;

індивідуальна картка соціально-психологічного супроводу дитини;

індивідуальний план супроводу дитини;

облік роботи з дитиною

Допоможемо сім'ї разом!